

مهم ترین مسائل و موضوعات جامعه
از دیدگاه مردم شش شهر کشور

مهم‌ترین مسائل و موضوعات جامعه از دیدگاه مردم شش شهر کشور

مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی

مهم‌ترین مسائل و موضوعات جامعه از دیدگاه مردم شش شهر کشور

ناشر: پژوهشگاه، فرهنگ، هنر و ارتباطات

مجری طرح: مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی

ویراستار: مریم گلبازگیر

صفحه‌آرا: سیدمهدی آل‌یاسین

نوبت چاپ: اول - فروردین ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰ نسخه، ویژه مخاطبان خاص

چاپخانه: فام تصویر

همه حقوق این اثر برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات محفوظ است.

در صورت تخلف پیگرد قانونی دارد.

نشانی: تهران، پایین‌تر از میدان ولیعصر(عج)، خیابان دمشق، شماره ۹، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

صندوق پستی ۶۴۷۴ - ۱۴۱۵۵ تلفن ۸۸۹۰۲۲۱۳ دورنگار ۸۸۸۹۳۰۷۶ Email: Nashr@ric.ir

فهرست مطالب

سخن ناشر	۹
چکیده	۱۱
مقدمه	۱۵

فصل اول - روش تحقیق

۱ - ۱. روش تحقیق	۲۱
۲ - ۱. جامعه آماری	۲۱
۳ - ۱. حجم نمونه و شیوه نمونه گیری	۲۲
۴ - ۱. تکنیک گردآوری اطلاعات	۲۳
۵ - ۱. تکنیک پردازش داده‌ها	۲۳

فصل دوم - یافته‌های پژوهش

۱ - ۲. ویژگی‌های کلی افراد مورد مطالعه	۲۷
۱ - ۱ - ۲. جنس	۲۷
۲ - ۱ - ۲. سن	۲۸
۳ - ۱ - ۲. وضعیت تأهل	۲۹
۴ - ۱ - ۲. تحصیلات	۳۱
۵ - ۱ - ۲. فعالیت	۳۳

- ۶- ۱- ۲. درآمد خانواده بر حسب هزار تومان در ماه ۳۴
- ۲- ۲. توصیف یافته‌ها ۳۵
- ۱- ۲- ۲. به نظر شما مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم به‌طور کلی در چه حوزه‌ای است؟ ۳۵
- ۲- ۲- ۲. به نظر شما مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم چیست؟ ۳۷
- ۳- ۲- ۲. با توجه به اینکه حدود ۱۰ ماه از اجرای طرح هدفمندکردن یارانه‌ها می‌گذرد، با در نظر گرفتن همه جوانب، به کلیت طرح چه نمره‌ای (از صفر تا ۲۰) می‌دهید؟ ۳۹
- ۴- ۲- ۲. مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در حال حاضر در دستور کار خود داشته باشد، چیست؟ ۴۰
- ۱- ۴- ۲- ۲. اولویت اول ۴۰
- ۲- ۴- ۲- ۲. اولویت دوم ۴۱
- ۳- ۴- ۲- ۲. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان در حوزه‌های مختلف ۴۳
- ۵- ۲- ۲. مهم‌ترین خبری که در یک هفته گذشته شنیده‌اید، چه بوده است؟ ۴۷
- ۱- ۵- ۲- ۲. مهم‌ترین اخبار شنیده‌شده در یک هفته گذشته در حوزه‌های مختلف ۴۸
- ۶- ۲- ۲. آخرین شایعه‌ای که شنیده‌اید، چیست؟ ۵۰
- ۱- ۶- ۲- ۲. آخرین شایعه شنیده‌شده توسط پاسخگویان در حوزه‌های مختلف ۵۲
- ۷- ۲- ۲. آیا درباره اختلاس صورت گرفته خبری شنیده‌اید؟ ۵۴
- ۸- ۲- ۲. نظر خود را درباره جمله‌های زیر با گزینه‌های (اصلاً - کم - زیاد) بگویید. ۵۶
- ۱- ۸- ۲- ۲. وقوع اختلاس و فساد مالی در هر سیستم اداری و بانکی طبیعی است. مهم آن است که دستگاه‌های نظارتی کشور، اختلاس را کشف و متهمان آن را دستگیر کنند. ۵۶

- ۲-۸-۲-۲. اگر با متخلفان برخورد می‌شد، میزان و تعداد تخلف‌های مالی/بانکی /
گمرکی افزایش نمی‌یافت. ۵۷
- ۳-۸-۲-۲. مهم‌تر از کشف، برخورد قاطعانه با متخلفان است. ۵۹
- ۹-۲-۲. تا به حال دربارهٔ تحولات کشورهای عربی مطلبی شنیده‌اید؟ ۶۰
- ۱۰-۲-۲. به نظر شما تا چه حد درست است که تحولات کشورهای عربی را
«بیداری اسلامی» بنامیم؟ ۶۱
- ۱۱-۲-۲. فکر می‌کنید در مجموع رابطهٔ دولت جمهوری اسلامی ایران با
حکومت‌های برخاسته از تحولات کشورهای عربی در آیندهٔ نزدیک به چه
سمتی حرکت کند؟ ۶۳

سخن ناشر

«مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی» با هدف پاسخگویی به نیازی مبرم و پاسخ نگفته در «پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات»، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و از منظری بالاتر کلیت بدنه دولت، به مثابه حلقه تکمیلی فعالیت‌های پژوهشکده‌های پژوهشگاه، طراحی شده و شروع به فعالیت کرده است. این مرکز با اتکا به روش‌ها و مطالعات پیمایشی و در مرتبه بعد شیوه‌های تحلیل محتوای کیفی یا کمی، رویکرد مسئله‌محور پژوهشگاه را در مسئله/سوژه‌یابی تحقق می‌بخشد. همچنین مسائل و موضوع‌های اولویت‌دار، تنگناها و مشکلات حوزه وظایف و تکالیف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را شناسایی می‌کند و در اختیار پژوهشکده و وزارت متبوع برای بررسی بیشتر، برنامه‌ریزی و ارائه راهبردها و راهکارهای لازم و بایسته قرار می‌دهد.

افزون بر این با عنایت به توانایی‌ها و ظرفیت‌هایی که به تدریج در مرکز فراهم آمده، اجرای پیمایش‌هایی با هدف تعیین و تبیین افکار عمومی و رویکرد آن در حوزه‌های مختلف، در دستور کار قرار گرفته است.

۱۰ ■ نظرسنجی از مردم شش شهر کشور

بدین ترتیب «مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی»، به‌منابه یکی از زیرمجموعه‌های پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، با هدف سوژه‌یابی و ارائه تصویر قابل اتکا و اعتماد از حوزه‌های هنری، فرهنگی و در مرتبه بعد اجتماعی و سیاسی، می‌تواند زمینه‌ساز بخشی از مطالعات سایر پژوهشکده‌ها و معاونت‌های مختلف وزارتخانه باشد.

مجموعه حاضر گزارش مقایسه‌ای نظرسنجی تلفنی پیرامون مهم‌ترین مسائل و موضوعات جامعه از دیدگاه مردم شش شهر کشور است که توسط مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی پژوهشگاه انجام شده است.

چکیده

در نظرسنجی حاضر، نظر شهروندان شش شهر (تهران، اصفهان، شیراز، قم، تبریز و مشهد) دربارهٔ مهم‌ترین مسائل و موضوعات جامعه بررسی شده است. نمونه‌های این نظرسنجی‌ها از بین تلفن‌های خانواده‌های شهرهای یادشده به صورت سیستماتیک انتخاب شده‌اند؛ ضمن اینکه در شهر تهران نمونه‌گیری به صورت دو مرحله‌ای بوده؛ همچنین تعداد پاسخگویان متناسب با جمعیت هر منطقه (با استفاده از روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای) تعیین و پس از انتخاب نمونه‌ها با استفاده از روش مصاحبهٔ تلفنی نظرهای یک نفر از اعضای خانوادهٔ تعیین‌شده به صورت تصادفی پرسیده شده است. حجم نمونه نیز با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شده که ۲ هزار و ۹۲۱ نفر (۴۱۱ نفر شهروندان اصفهانی، ۴۰۵ نفر شهروندان تبریزی، ۴۰۱ نفر شهروندان شیرازی، ۸۸۰ نفر شهروندان تهرانی، ۴۲۱ نفر شهروندان مشهدی و ۴۰۳ نفر شهروندان قمی) حجم نمونه را تشکیل می‌دهند. برای استخراج داده‌های گزارش از نرم‌افزار spss استفاده شده است.

مهم‌ترین نتایج مقایسه‌ای این شش نظرسنجی به شرح زیر است:

بیشتر پاسخگویان، مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم را در حوزه اقتصادی دانسته‌اند که بیشترین میزان مربوط به شهر اصفهان و تهران است (هر کدام با ۷۴/۸ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شیراز (۷۴ درصد)، تبریز (۷۳/۵ درصد)، مشهد (۷۰/۳ درصد) و قم (۶۹/۵ درصد) قرار گرفته‌اند.

مقایسه نتایج شش شهر نشان می‌دهد که بیشتر پاسخگویان در شش شهر قم (۳۳/۸ درصد)، مشهد (۳۲/۱ درصد)، تبریز (۳۱/۸ درصد)، شیراز (۲۹/۳ درصد)، تهران (۲۸/۵ درصد) و اصفهان (۲۶/۴ درصد) مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم را بیکاری دانسته‌اند.

بیشترین میزان ارزیابی بد و خیلی بد در مورد طرح هدفمندی یارانه‌ها به شهر شیراز اختصاص داشته است (۶۸/۱ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای تهران (۶۲/۲ درصد)، اصفهان (۵۹/۵ درصد)، تبریز (۵۳/۵ درصد)، مشهد (۴۵/۶ درصد) و قم (۴۵/۲ درصد) قرار گرفته‌اند.

در مورد مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در دستور کار خود داشته باشد، بیشتر پاسخگویان در انتخاب اول به اقدامات اقتصادی اشاره کرده‌اند. در این مورد بیشترین میزان به شهر تهران مربوط بوده است (۸۳/۴ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای اصفهان (۷۹/۱ درصد)، مشهد (۷۷/۹ درصد)، تبریز (۷۶/۵ درصد)، شیراز (۷۵/۷ درصد) و قم (۷۱/۵ درصد) قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، مهم‌ترین خبری که در یک هفته گذشته شنیده‌اند، مربوط به حوزه اقتصادی بوده است و بیشترین میزان در این مورد به شهر شیراز اختصاص داشته است (۷۴/۵ درصد)؛ پس از آن به ترتیب اصفهان (۶۴/۹ درصد)، قم (۵۶/۳ درصد)، تبریز (۵۵/۳ درصد)، تهران (۵۴/۱ درصد) و مشهد (۵۲/۲ درصد) قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، آخرین شایعه‌ای که شنیده‌اند، مربوط به حوزه

اقتصادی بوده که بیشترین میزان در این مورد به شهر شیراز اختصاص داشته است (۷۷ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای مشهد (۷۴/۶ درصد)، قم (۶۸/۷ درصد)، تبریز (۶۷/۱ درصد)، اصفهان (۶۴ درصد) و تهران (۶۰/۵ درصد) قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، دربارهٔ اختلاس صورت گرفته خبر یا اخباری شنیده‌اند که بیشترین میزان در این مورد به شهر شیراز اختصاص داشته است (۸۳ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای اصفهان (۷۶/۷ درصد)، تهران (۷۳ درصد) قم (۷۲/۶ درصد)، تبریز (۶۷/۳ درصد) و مشهد (۶۳/۹ درصد) قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، تا کنون دربارهٔ تحولات کشورهای عربی مطلب یا مطالبی شنیده‌اند و بیشترین میزان در این مورد به شهر قم اختصاص داشته است (۸۱/۲ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای تبریز (۸۰/۵ درصد)، اصفهان (۷۹/۶ درصد)، شیراز (۷۶/۵ درصد)، مشهد (۷۴/۲ درصد) و تهران (۷۴ درصد) قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، در حد زیاد با این موضوع که تحولات کشورهای عربی را «بیداری اسلامی» بنامیم موافق‌اند و بیشترین میزان موافقت در این مورد به شهر مشهد اختصاص داشته است (۶۰/۸ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای قم (۵۴/۵ درصد)، تبریز (۵۳/۴ درصد)، اصفهان (۴۵/۳ درصد)، تهران (۴۳ درصد) و شیراز (۳۹/۸ درصد) قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاسخگویان در چهار شهر اصفهان (۳۸/۳ درصد)، مشهد (۵۳/۴ درصد)، شیراز (۳۹/۹ درصد) و قم (۴۸/۱ درصد) گفته‌اند، رابطهٔ دولت جمهوری اسلامی ایران با حکومت‌های برخاسته از تحولات کشورهای عربی در آیندهٔ نزدیک بهتر خواهد شد و بیشترین درصد پاسخگویان در دو شهر تبریز (۴۲/۶ درصد) و تهران (۴۰/۷ درصد) اظهار داشته‌اند، نمی‌توان در این باره حکمی کلی داد و نوع آیندهٔ روابط، کشور به کشور متفاوت خواهد بود. گفتنی است ۳۹/۹ درصد پاسخگویان در شهر شیراز نیز به این گزینه اشاره کرده‌اند.

مقدمه

مسائل و مشکلات اجتماعی جامعه، پدیده‌هایی اجتماعی اعم از شرایط ساختاری یا الگوهای کنشی‌اند که در مسیر تحولات اجتماعی بر سر راه توسعه یعنی وضعیت موجود و وضعیت مطلوب مورد توجه مردم و گروه‌های اجتماعی قرار می‌گیرند و مانع تحقق اهداف، همچنین تهدیدکننده ارزش‌ها و کمال مطلوب آنها می‌شوند. این مسائل و مشکلات به عنوان پدیده‌های نامطلوب، افکار عمومی مردم و اذهان نخبگان را به خود مشغول می‌دارند؛ به طوری که نوعی وفاق و آمادگی جمعی برای مهار آنها یا به عبارتی اصلاح و رفع آنها پدید می‌آید.

در واقع می‌توان گفت مسائل و مشکلات اجتماعی، پدیده‌های غیرفردی، واقعی، متغیر، نسبی، قانونمند و کنترل‌پذیرند که طرح و شناسایی علمی آنها نیازمند وجود عواملی همچون واحد اجتماعی مشخص، اصحاب اندیشه، تعامل درست و مناسب بین متفکران و اعضای واحد اجتماعی مربوط و وجود فضای فکری و اجتماعی مناسب است.

مسائل و مشکلات اجتماعی در همه جوامع از بسیار ساده گرفته تا بسیار پیچیده وجود دارند. اگرچه گاهی صورت ظاهری این مسائل در جوامع مختلف شباهت‌های کمابیش درخور توجهی را به نمایش می‌گذارند، تمایزات ساختاری جوامع موجب می‌شود که این مسائل به‌ظاهر مشابه سرشتی کاملاً متفاوت و متمایز داشته باشند؛ حتی در یک جامعه نیز مسائل اجتماعی یگانه در مقاطع زمانی متفاوت، جلوه‌ها و دلالت‌های کاملاً متفاوتی دارند که مستقیماً از ساختار نظام هنجاری مسلط سرچشمه می‌گیرد؛ همچنین اموری که در شرایط اجتماعی معینی مسئله و مشکل تلقی می‌شوند، ممکن است در شرایطی دیگر مسئله و مشکل اجتماعی محسوب نشوند.

به‌طور کلی هدف از بررسی مسائل و مشکلات اجتماعی، توصیف و تحلیل ریشه‌های ذهنی و عینی آنها در سطوح خرد و کلان و ارائه راه‌حل‌های جامع، متغیر و ارزشمند برای اصلاح و پیشگیری از آنهاست.

طرح مسائل اجتماعی جامعه چه از لحاظ پاسخگویی به پرسش‌های علمی و چه از نظر پاسخ به نیازهای اجتماعی و ایجاد تعامل و وفاق نسبی بین متفکران اجتماعی، مردم و مسئولان نهادهای رسمی و غیررسمی برای حل آنها و هموارکردن مسیر توسعه جامعه، ضرورت و اهمیت علمی و اجتماعی زیادی دارد.

به عبارتی به ضرورت و اهمیت طرح مسائل و مشکلات اجتماعی می‌توان از این نظر توجه داشت که نظر به آنکه امروز توسعه، اصلاح و بهبود حیات اجتماعی در همه جوامع، پذیرفته شده و مهم است؛ بنابراین هرگونه تلاش برای شناخت، اصلاح، رفع و پیشگیری مسائل و مشکلات اجتماعی به معنای تلاش برای رفع موانع توسعه یا پیامدهای عقب‌ماندگی است؛ به این ترتیب موفقیت در امر پیکار با این مسائل نشان‌دهنده موفقیت در امر توسعه و بهبود حیات اجتماعی جامعه است.

چنانچه اشاره شد، هر جامعه‌ای مسائل و مشکلات خاص خود را دارد. جامعه ما نیز مسائل و مشکلاتی دارد که از نظر متفکران، محققان یا مسئولان کشور از لحاظ اهمیت دارای مراتب گوناگون است. عده‌ای مشکل اصلی جامعه ما را اقتصادی،

عده‌ای سیاسی و عده‌ای دیگر فرهنگی می‌دانند. در هر حال تشخیص مشکلات اساسی، ریشه‌یابی آنها و یافتن راه‌حل‌رهایی نیز از مباحث مورد توجه جامعه است و باید باشد؛ همچنین پژوهش و اقدام عملی برای حل معضلات، زمانی ثمربخش خواهد بود که به منظور حل یا تبیین یکی از مشکلات و مسائل واقعی جامعه باشد، با در نظر گرفتن این نکته که برای شناخت این مسائل و مشکلات باید از افکار و آرای مردم بهره برد.

پژوهش حاضر نتیجه نظرسنجی تلفنی از ۲ هزار و ۹۲۱ نفر از شهروندان ساکن شش شهر کشور است که در مهرماه ۱۳۹۰ با همین هدف انجام شده است. در این نظرسنجی، پاسخگویان به ۱۱ سؤال پاسخ داده‌اند که از جمله می‌توان به مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم، مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم، نمره پاسخگویان به طرح هدفمندکردن یارانه‌ها، مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در دستور کار خود قرار دهد، مهم‌ترین اخبار شنیده‌شده در یک هفته گذشته، آخرین شایعه شنیده‌شده، میزان آگاهی پاسخگویان از اختلاس صورت گرفته و نیز میزان آگاهی پاسخگویان از تحولات کشورهای عربی اشاره کرد.

فصل اول

روش تحقیق

۱-۱. روش تحقیق

روش‌های مختلفی در تحقیقات اجتماعی وجود دارد که در این تحقیق از روش پیمایشی استفاده شده است. روش پیمایشی ابزاری برای گرفتن پاسخ از نمونه پاسخگویان است و دارای چهار ویژگی زیر می‌باشد:

۱. پیمایش یک نمونه گویا از جمعیت را بررسی می‌کند؛ به‌ویژه از طریق نمونه‌گیری احتمالی (تصادفی ساده).

۲. پیمایش به‌طور مستقیم پاسخ پاسخگویان را ارزیابی می‌کند.

۳. پیمایش روش برتری برای جمع‌آوری داده‌هاست؛ چون از نمونه گویای جمعیت به دست می‌آید.

۴. پیمایش با یک مجموعه طبیعی سروکار دارد (دواس، ۱۳۷۶: ۲۲).

۲-۱. جامعه آماری

جمعیت آماری هر تحقیقی مجموعه‌ای از انسان‌ها یا واحدهایی است که دارای دست‌کم یک صفت مشترک باشند (سرمد و دیگران، ۱۳۸۰: ۷۷). اساساً جمعیت

آماري تحقيق بنا به ضرورت موضوع و مسئله تحقيق مشخص مي شود؛ اما مسئله تحقيق، يگانه عامل تعيين کننده جمعيت تحقيق نيست، بلکه عوامل ديگري نظير محدوديت هاي عملي، امکانات، هزينه هاي زماني و دسترسي نداشتن ايده آل به جامعه آماری مطلوب دخیل اند؛ بنابراین با توجه به مسئله تحقيق و پس از در نظر گرفتن ابعاد گوناگون آن می توان جمعيت آماری را مشخص کرد.

جامعه آماری مورد نظر این پژوهش، افراد ۱۵ سال به بالای شهروندان شش شهر کشور است و فرد پاسخگو واحد تحليل می باشد.

۳- ۱. حجم نمونه و شیوه نمونه گیری

حجم نمونه مقتضی به دو عامل کلیدی بستگی دارد؛ درجه دقت مورد نظر برای نمونه و میزان تغییر در جمعیت بر حسب ویژگی های اصلی مورد مطالعه (دواس، ۱۳۸۲: ۷۸). البته دقت مطلوب، يگانه عامل تعیین حجم نمونه نيست. حجم نهایي نمونه، مصالحه و توازنی بین هزينه، دقت، وقت و تضمین برخورداري از تعداد کافی برای تحليل معنادار خرده گروه ها خواهد بود (همان: ۸۰). در تحقیقات اجتماعی می توان حجم نمونه را بر فرض ناهمگنی جمعیت استوار کرد؛ یعنی می توان تصویری تقریبی از نحوه پاسخ دادن افراد به سؤال تحقيق داشت؛ بنابراین می توان حجم نمونه را بر حسب متغیری تعیین کرد که در آن مورد احتمالاً بیشترین میزان ناهمگنی در نمونه وجود خواهد داشت (همان: ۸۱ - ۸۰).

جامعه آماری مورد نظر این پژوهش شامل کل افراد ۱۵ سال به بالای ساکن در شش شهر کشور (تهران، اصفهان، شیراز، قم، تبریز و مشهد) است که از میان آنان با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۲ هزار و ۹۲۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب شده اند.

$$n = \frac{nt^2 pq}{Nd^2 + t^2 pq} = 2921$$

N: جامعه آماری که افراد ۱۵ سال به بالای شش شهر کشور است.
p: نسبت وجود صفت در جامعه آماری که ۵۰ درصد در نظر گرفته شده است.
q: نسبت نبود وجود صفت در جامعه آماری که برابر ۱-q و برابر ۵۰ درصد می شود.

d: مقدار خطای پذیرفته شده که ۰/۳۵ در نظر گرفته شده است.
t: ضریب قابلیت اطمینان که در سطح ۹۵٪ که برابر ۱/۹۶ است.
شیوه های نمونه گیری نسبت به مسائل مورد بررسی متفاوت است و برای هر مسئله در هر شرایط مکانی و زمانی باید از شیوه نمونه گیری خاصی استفاده کرد که عموماً از پیش به طور دقیق پیش بینی ناپذیر است (رفیع پور، ۱۳۸۱: ۳۸۴). شیوه نمونه گیری در دسته بندی کلی به دو گروه «نمونه گیری احتمالی» و «نمونه گیری غیراحتمالی» تقسیم می شود. با انجام دادن نمونه گیری احتمالی و با اتکا بر نظریه کلاسیک استنباط آماری می توان به استنباط پارامتر جمعیت از روی نمونه پرداخت که هدف اصلی نمونه گیری در پیمایش های اجتماعی است. شیوه نمونه گیری این پژوهش، «تصادفی سیستماتیک» است.

۴ - ۱. تکنیک گردآوری اطلاعات

اطلاعات این تحقیق از طریق پرسشنامه گردآوری شده که پس از انجام دادن مراحل استخراج و کدگذاری با استفاده از نرم افزار spss تجزیه و تحلیل شدند.

۵ - ۱. تکنیک پردازش داده ها

تجزیه و تحلیل اطلاعات در چند مرحله و به وسیله نرم افزار spss صورت گرفته است. نخست توصیف و تحلیل تک متغیره انجام شده و در بخش یافته های تحلیلی نیز از آزمون های آماری استفاده گردیده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها در سطح توصیفی یا تک متغیره از جداول یک بعدی توزیع فراوانی، شاخص های مرکزی، درصد و فراوانی و ... استفاده شده است.

فصل دوم

یافته‌های پژوهش

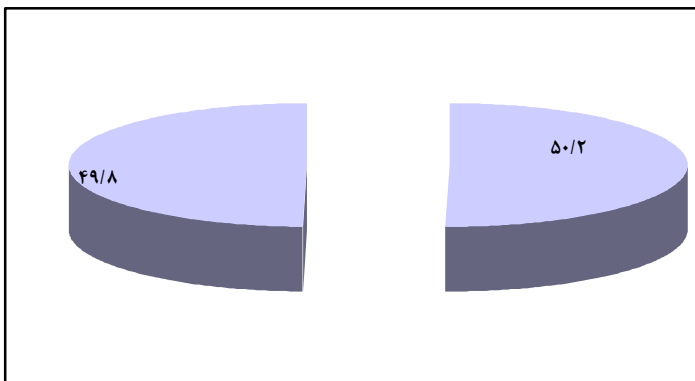
۱ - ۲. ویژگی‌های کلی افراد مورد مطالعه

۱ - ۱ - ۲. جنس

با توجه به جدول «۱» نتایج نشان می‌دهد، در مقایسه شش شهر مورد بررسی، بیشترین درصد مردان شرکت‌کننده در طرح مربوط به شهر اصفهان بوده است (۵۰/۴ درصد) و بیشترین درصد پاسخگویان زن مربوط به دو شهر شیراز و قم بوده است (هر کدام با ۵۰ درصد). درصد کل مردان ۵۰/۲ درصد و درصد کل زنان ۴۹/۸ درصد بوده است.

جدول ۱. توزیع پاسخگویان بر حسب جنس

جنس	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
مرد	۵۰/۲	۵۰/۴	۵۰/۵	۵۰/۱	۵۰	۵۰	۵۰/۳
زن	۴۹/۸	۴۹/۶	۴۹/۵	۴۹/۹	۵۰	۵۰	۴۹/۷
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

نمودار ۱. توزیع پاسخگویان بر حسب جنس (درصد فراوانی کل)

۲-۱-۲ سن

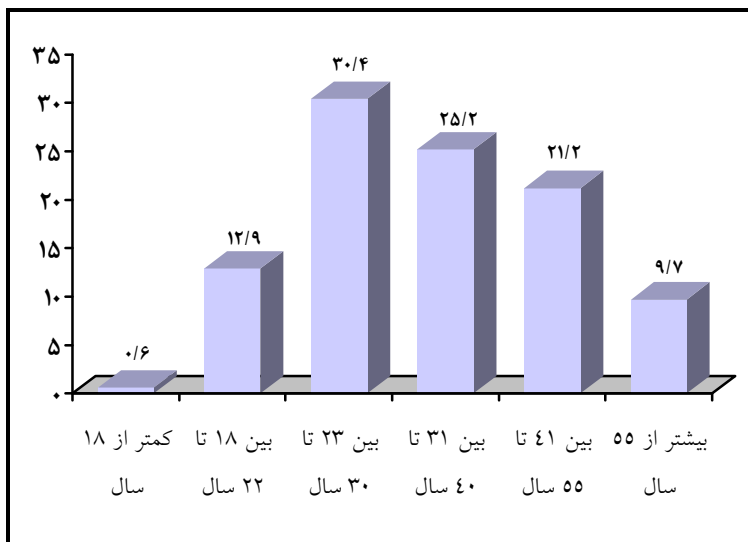
چنانچه در جدول «۲» دیده می‌شود، در مقایسه نتایج میان شش شهر مورد بررسی، بیشترین درصد افراد شرکت‌کننده در طرح در گروه سنی ۲۳ تا ۳۰ سال قرار داشته‌اند (۳۰/۴ درصد) و شهر قم بیشترین درصد پاسخگویان (۳۵/۲ درصد) را در این رده سنی داشته است.

جدول ۲. توزیع پاسخگویان بر حسب گروه سنی

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	سن
۰/۵	۰/۵	-	۱/۳	۱/۴	-	۰/۶	کمتر از ۱۸ سال
۸/۵	۱۸	۹	۱۶/۵	۱۷/۱	۱۳/۵	۱۲/۹	۱۸ تا ۲۲ سال
۲۹/۵	۳۵/۲	۳۰/۷	۲۹/۶	۲۸	۳۰/۸	۳۰/۴	۲۳ تا ۳۰ سال
۲۷/۳	۲۳/۷	۲۲/۴	۲۷/۸	۲۴/۶	۲۲/۷	۲۵/۲	۳۱ تا ۴۰ سال

جدول ۲. توزیع پاسخگویان بر حسب گروه سنی

سن	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
۴۱ تا ۵۵ سال	۲۱/۲	۲۲/۹	۲۰/۲	۱۵/۸	۲۴/۱	۱۸/۲	۲۳/۴
بیش از ۵۵ سال	۹/۷	۱۰/۱	۸/۷	۹	۱۳/۸	۴/۵	۱۰/۹
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

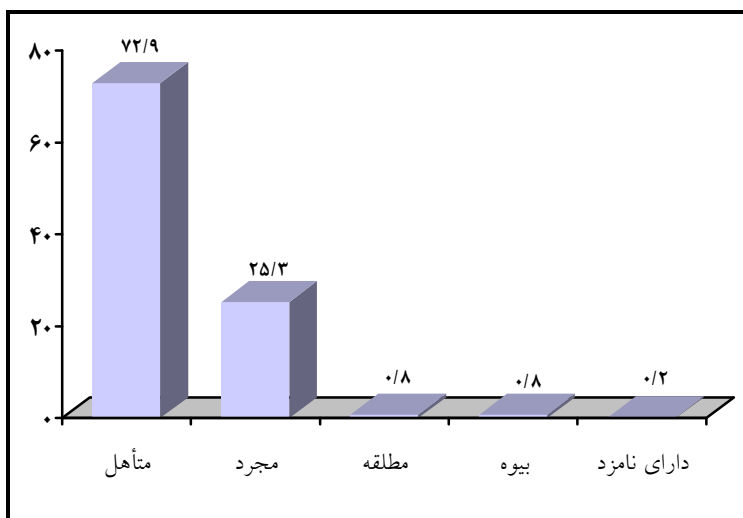
نمودار ۲. توزیع پاسخگویان بر حسب گروه سنی (درصد فراوانی کل)

۳-۱-۲. وضعیت تأهل

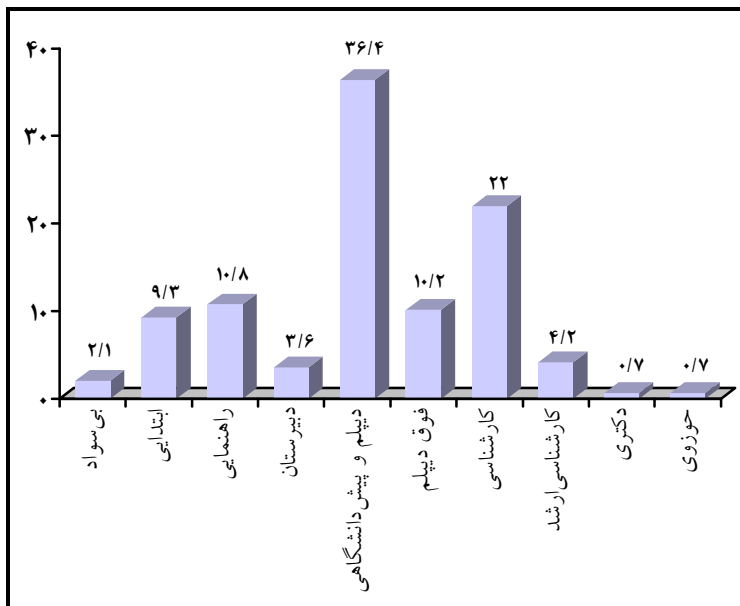
با توجه به جدول «۳» بیشترین درصد پاسخگویان متأهل بوده‌اند (۷۲/۹ درصد) و شهر قم بیشترین درصد پاسخگویان متأهل را (۷۷/۸ درصد) به خود اختصاص داده است.

جدول ۳. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	وضعیت تأهل
۲۴/۵	۲۱/۴	۲۹/۱	۲۶	۲۵/۴	۲۶/۲	۲۵/۳	مجرد
۷۳/۴	۷۷/۸	۶۹/۴	۷۱/۵	۷۲/۶	۷۲/۳	۷۲/۹	متأهل
۰/۸	۰/۵	۰/۵	۱/۵	۰/۵	۱	۰/۸	مطلقه
۱/۳	۰/۲	۰/۸	۰/۳	۱/۲	۰/۵	۰/۸	بیوه
۰/۱	-	۰/۳	۰/۸	۰/۲	-	۰/۲	دارای نامزد
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۳. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل (درصد فراوانی کل)

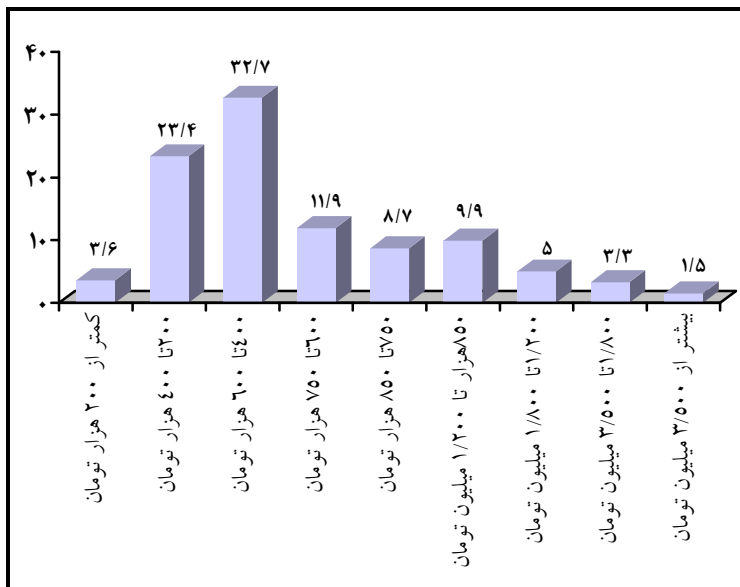
نمودار ۴. توزیع پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات (درصد فراوانی کل)

۵- ۱- ۲. فعالیت

با توجه به جدول «۵» مقایسه نتایج شش شهر مورد بررسی نشان می‌دهد، بیشترین درصد پاسخگویان در پنج شهر اصفهان (۳۳/۴ درصد)، مشهد (۳۵/۲ درصد)، تبریز (۳۵/۳ درصد)، قم (۳۳/۸ درصد) و تهران (۳۴/۱ درصد) وضعیت فعالیت خود را خانه‌دار بیان کرده‌اند و در شهر شیراز (۳۴/۷ درصد) بیشترین درصد به‌دست‌آمده به شغل آزاد اختصاص داشته است.

جدول ۵. توزیع پاسخگویان بر حسب نوع فعالیت

وضعیت فعالیت	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
دانش‌آموز	۳/۱	۲/۳	۴/۴	۴/۵	۱/۶	۳/۹	۲/۷

نمودار ۵. حدود هزینه خانواده بر حسب هزار تومان در ماه (درصد فراوانی کل)

۲-۲. یافته‌های توصیفی

۲-۱-۲. به نظر شما مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم به‌طور

کلی در چه حوزه‌ای است؟

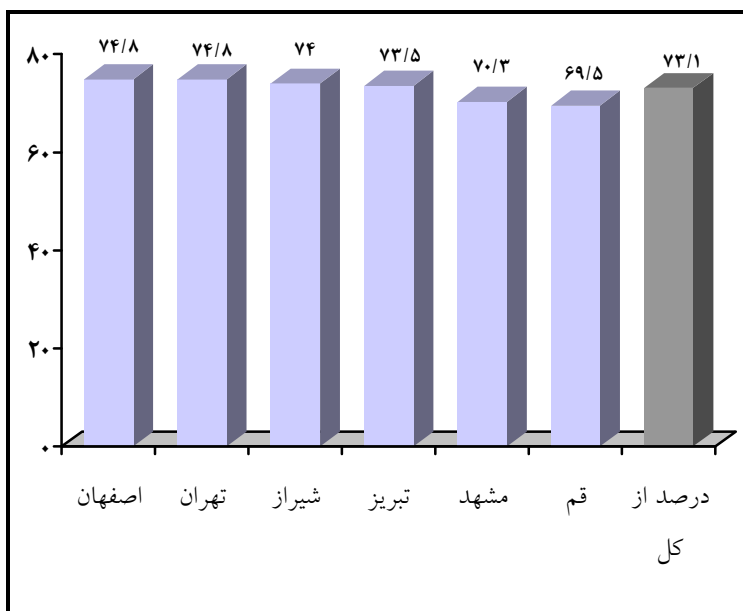
با توجه به جدول «۷» بیشتر پاسخگویان، مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم را در حوزه اقتصادی بیان کرده‌اند که بیشترین میزان به‌دست‌آمده در این زمینه مربوط به شهر اصفهان و تهران است (هر کدام با ۷۴/۸ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شیراز (۷۴ درصد)، تبریز (۷۳/۵ درصد)، مشهد (۷۰/۳ درصد) و قم (۶۹/۵ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه اقتصادی در کل ۷۳/۱ درصد بوده است.

جدول ۷. مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم از نظر پاسخگویان

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
اقتصادی	۷۳/۱	۷۴/۸	۷۰/۳	۷۳/۵	۷۴	۶۹/۵	۷۴/۸

ادامه جدول ۷. مهم‌ترین مسئله و مشکل امروز مردم از نظر پاسخگویان

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۸	۱۴/۴	۶/۸	۹/۲	۱۲/۱	۹/۳	۹/۶	فرهنگی
۱۰/۶	۹/۹	۱۰/۳	۱۱/۱	۱۱/۶	۱۰/۵	۱۰/۶	اجتماعی
۲/۲	۳/۲	۳	۲/۲	۱/۹	۲/۷	۲/۵	سیاسی
۴/۵	۳	۶	۴	۴	۲/۷	۴/۲	امنیتی - نظامی
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۶. درصد‌های به‌دست آمده در مورد انتخاب گزینه اقتصادی

به تفکیک شش شهر

۲-۲-۲. به نظر شما مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم چیست؟

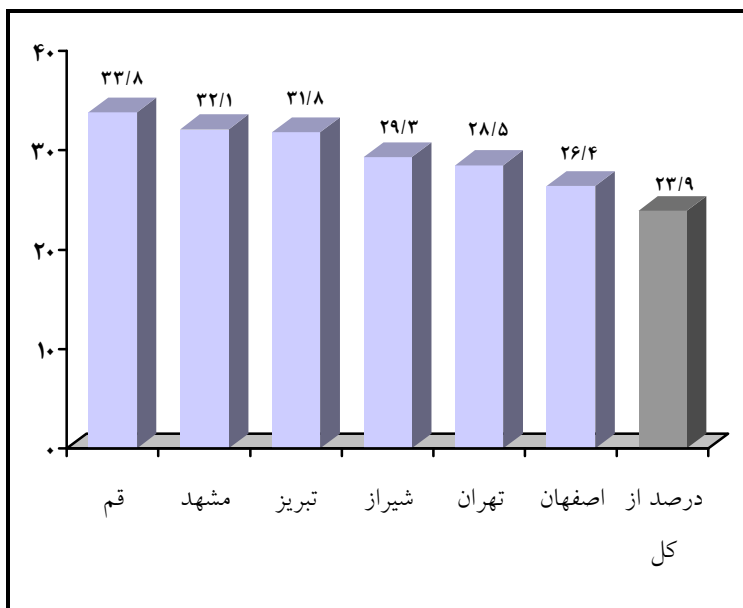
با توجه به جدول «۸» مقایسه نتایج شش شهر مورد بررسی نشان می‌دهد، بیشتر پاسخگویان در شش شهر قم (۳۳/۸ درصد)، مشهد (۳۲/۱ درصد)، تبریز (۳۱/۸ درصد)، شیراز (۲۹/۳ درصد)، تهران (۲۸/۵ درصد) و اصفهان (۲۶/۴ درصد) مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم را بیکاری دانسته‌اند. درصد گزینه بیکاری در کل ۲۳/۹ درصد بوده است.

جدول ۸. مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم از نظر پاسخگویان

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
بیکاری	۲۳/۹	۲۶/۴	۳۲/۱	۳۱/۸	۲۹/۳	۳۳/۸	۲۸/۵
کمبود درآمد	۱۱/۱	۱۹/۶	۱۶/۷	۲۱/۳	۲۱/۳	۱۷/۲	۱۹
گرانی	۲۹/۹	۲۴/۹	۲۵/۸	۲۵/۳	۲۱/۸	۲۴/۴	۲۲/۶
تورم	۸/۴	۱۴/۲	۸/۹	۹/۵	۱۵/۳	۱۰/۲	۹/۸
مسکن	۱۹/۱	۶/۴	۸/۶	۷	۴/۸	۹	۱۱/۷
توزیع ناعادلانه درآمد	۱/۹	۲	۱/۴	۱	۱/۸	۲	۲/۸
اقتصاد بیمار	۱/۶	۲/۲	۱/۹	۰/۵	۲/۵	-	۱/۸
برخورد نکردن با متخلفان	۱	۰/۵	۰/۲	۰/۳	-	۰/۵	۰/۱
دست‌درازی به بیت‌المال/ دزدی/ رانت/ اختلاس	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۵	۰/۳	-	۰/۵
تخصص نداشتن مسئولان مربوط	۰/۳	۱/۵	۱/۴	۰/۸	۰/۳	۰/۲	۱/۴

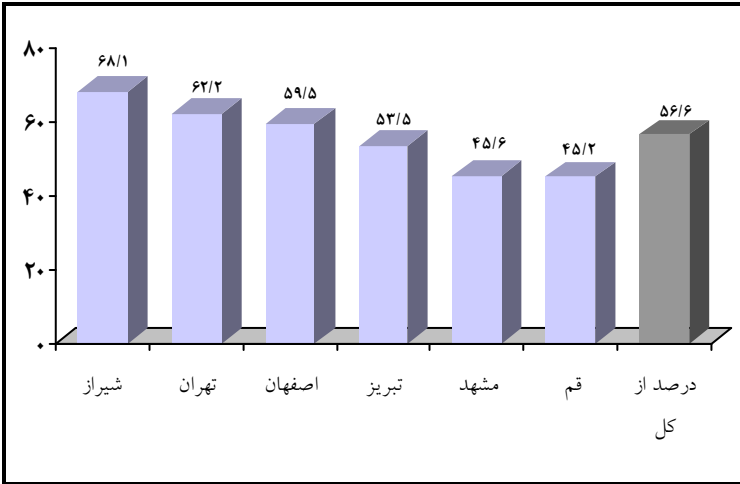
ادامه جدول ۸. مهم‌ترین مسئله و مشکل اقتصادی مردم از نظر پاسخگویان

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۱/۸	۲/۷	۲/۸	۲	۲/۶	۲/۲	۲/۳	سایر ^۱
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۷. درصد‌های به‌دست‌آمده در مورد انتخاب گزینهٔ بیکاری به تفکیک شش شهر

۱. دیگر شامل مواردی همچون بحران اقتصادی و مالی، نداشتن قناعت، نداشتن مدیریت در مصرف، نداشتن امنیت شغلی، بی‌ثبات بودن قیمت‌ها، سرمایه‌گذاری نکردن برای جوانان تحصیل کرده و نداشتن امنیت شغلی، نبود ثبات کاری، برخورد نادرست با یارانه‌ها، بالابودن سطح توقعات، مدیریت نادرست، تحریم اقتصادی، فاصلهٔ طبقاتی، توقعات بالای مردم، نبود ثبات اقتصادی، اعتیاد، اختلاط مذهب با سیاست و اقتصاد، نبود وحدت در جامعه، برقرانشدن عدالت در جامعه، نبود تولید و ازدیاد دلالی، اصلاح مردم با این کارها درست نمی‌شود، برنامه‌ریزی اقتصادی مناسب نداریم، چشم و هم‌چشمی و پرتوقعی، نبود مدیریت اقتصادی درست مردم در دخل و خرج، نبودن فرهنگ کار، نداشتن امنیت شغلی، هیچ مشکلی نیست، همهٔ موارد

نمودار ۸. ارزیابی بد و خیلی بد پاسخگویان در مورد طرح هدفتندی
یارانه‌ها به تفکیک شش شهر

۴ - ۲ - ۲. مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در حال حاضر در دستور کار خود داشته باشد، چیست؟

۱ - ۴ - ۲ - ۲. اولویت اول

با توجه به جدول «۱۰» در مورد مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در دستور کار خود داشته باشد، بیشتر پاسخگویان در انتخاب اول به اقدامات اقتصادی اشاره کرده‌اند و بیشترین میزان در این مورد به شهر تهران مربوط بوده است (۸۳/۴ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای اصفهان (۷۹/۱ درصد)، مشهد (۷۷/۹ درصد)، تبریز (۷۶/۵ درصد)، شیراز (۷۵/۷ درصد) و قم (۷۱/۵ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه اقتصادی در کل ۷۸/۴ درصد بوده است.

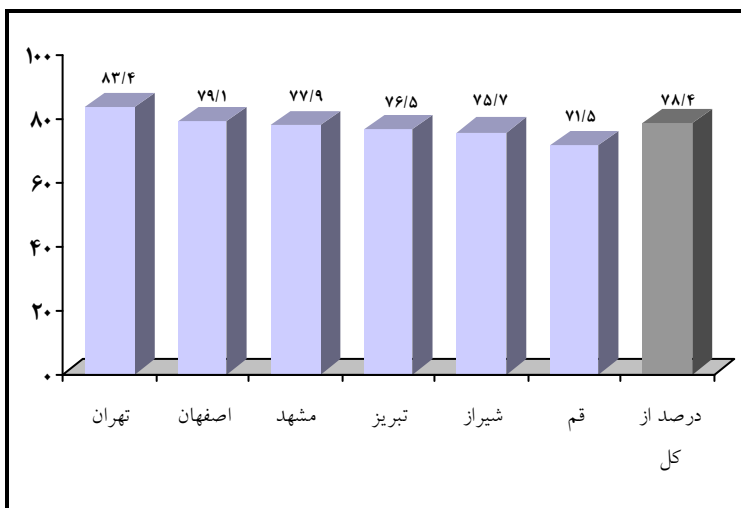
جدول ۱۰. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان (انتخاب اول)

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
اقتصادی	۷۸/۴	۷۹/۱	۷۷/۹	۷۶/۵	۷۵/۷	۷۱/۵	۸۳/۴

فصل دوم - یافته‌های پژوهش ■ ۴۱

ادامه جدول ۱۰. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان (انتخاب اول)

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
اجتماعی	۱۲/۷	۱۱/۶	۱۲/۳	۱۳/۸	۱۵/۷	۱۶/۸	۹/۶
سیاسی	۳/۴	۳/۵	۳/۳	۲	۳/۵	۴/۴	۳/۴
فرهنگی	۳/۹	۴/۳	۴/۶	۵/۸	۳/۸	۴/۱	۲/۶
دینی - مذهبی	۱/۶	۱/۵	۱/۹	۲	۱/۳	۳/۱	۰/۹
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

نمودار ۹. درصدهای به‌دست‌آمده در مورد انتخاب گزینه اقتصادی به تفکیک شش شهر

۲-۲-۴-۲. اولویت دوم

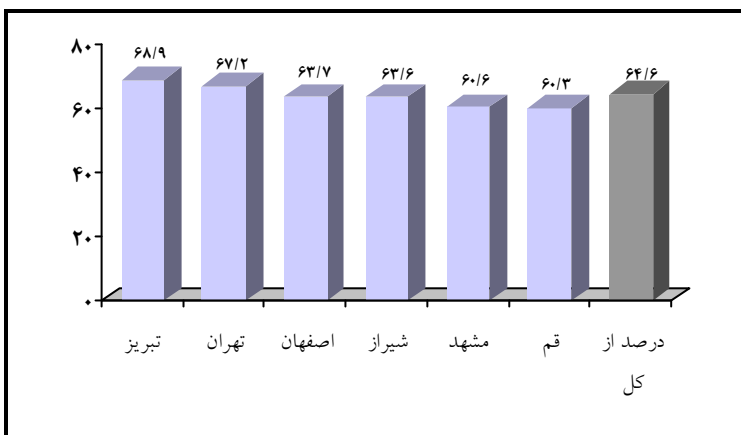
با توجه به جدول «۱۱» در مورد مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در دستور کار خود داشته باشد، بیشتر پاسخگویان در انتخاب دوم به اقدامات اقتصادی اشاره

۴۲ ■ نظرسنجی از مردم شش شهر کشور

کرده‌اند و بیشترین میزان در این مورد به شهر تبریز مربوط بوده است (۶۸/۹ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای تهران (۶۷/۲ درصد)، اصفهان (۶۳/۷ درصد)، شیراز (۶۳/۶ درصد)، مشهد (۶۰/۶ درصد) و قم (۶۰/۳ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه اقتصادی در کل ۶۴/۶ درصد بوده است.

جدول ۱۱. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان (انتخاب دوم)

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
اقتصادی	۶۴/۶	۶۳/۷	۶۰/۶	۶۸/۹	۶۳/۶	۶۰/۳	۶۷/۲
اجتماعی	۲۲/۵	۲۴/۷	۲۵/۳	۲۲	۲۴/۲	۲۲/۵	۱۹/۶
سیاسی	۳/۷	۳/۶	۳	۳/۳	۴/۶	۳/۳	۶
فرهنگی	۶/۱	۵/۴	۵/۴	۴/۳	۵/۵	۱۰/۴	۳/۹
دینی - مذهبی	۳/۲	۲/۷	۵/۷	۱/۶	۲/۱	۳/۶	۳/۴
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

نمودار ۱۰. درصدهای به دست آمده در مورد انتخاب گزینه اقتصادی

به تفکیک شش شهر (انتخاب دوم)

۳- ۴- ۲- ۲. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

با توجه به جدول « ۱ - ۱۱ » در مورد مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید در دستور کار خود داشته باشد، بیشترین درصد پاسخگویان در کل به اشتغال‌زایی اشاره کرده‌اند (۱۶/۳ درصد) و پس از آن، رفع بیکاری (۱۵/۴ درصد) و کاهش تورم (۱۴/۱ درصد) بیشترین درصد را در کل به خود اختصاص داده است.

جدول ۱ - ۱۱. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

حوزه	پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	پاسخ‌دهنده	پاسخ‌دهنده	پاسخ‌دهنده	پاسخ‌دهنده	پاسخ‌دهنده
اقتصادی	اشتغال‌زایی	۱۶/۳	۱۸/۶	۱۹	۱۹/۸	۱۹/۷	۱۴/۷
	رفع بیکاری	۱۵/۴	۱۴/۱	۹/۹	۱۴/۵	۱۳/۲	۱۸/۳
	کاهش تورم	۱۴/۱	۱۶/۱	۱۵/۲	۱۵/۵	۹/۱	۱۵/۵
	برطرف کردن مشکلات مسکن	۶/۶	۴/۵	۵/۱	۳/۳	۶/۷	۴/۶
	حل مشکل اقتصادی مردم	۶	۵/۵	۷/۱	۵/۳	۶/۷	۴/۴
	طرح هدفمندی یارانه‌ها	۴/۷	۵/۵	۳	۵/۳	۳/۴	۶/۳
	نظارت و کنترل بر قیمت‌ها	۳/۷	۳/۳	۵/۱	۳/۸	۳/۶	۳
	افزایش حقوق افراد جامعه	۲/۶	۱/۳	۳/۳	۲/۸	۱/۳	۲/۷
	مبارزه با فساد اقتصادی در جامعه	۱/۳	۱/۸	۱/۳	۱	۱/۳	۱/۴

ادامه جدول ۱ - ۱۱. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر
پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

تیران	مشهد	تهران	تبریز	شیراز	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها	حوزه
۰/۹	۱/۱	۱/۳	۰/۵	۰/۳	۲	۱	ایجاد ثبات اقتصادی	اقتصادی
۰/۶	۱/۱	۰/۳	۰/۸	۰/۳	۰/۳	۰/۵	توجه به تولیدکنندگان و کشاورزان	
۰/۸	-	۰/۵	-	۰/۳	۰/۳	۰/۴	سرمایه‌گذاری اقتصادی برای اهداف سودمند	
۰/۵	۰/۵	۰/۳	۰/۸	-	۰/۳	۰/۴	مبارزه با رانت‌خواری و رشوه‌خواری در جامعه	
۰/۷	۰/۳	۰/۳	-	۰/۳	۰/۵	۰/۴	جلوگیری از واردات بی‌رویه	
۰/۸	-	-	-	-	۰/۳	۰/۳	تحول در نظام مالیاتی کشور	
۰/۳	-	۰/۵	-	-	-	۰/۲	خصوصی‌سازی و آزادسازی اقتصادی	
۰/۱	-	-	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۱	فراهم آوردن زمینه برای ورود سرمایه‌گذاران خارجی و تحول نظام بانکی	
۴/۸	۴/۱	۳/۴	۳/۳	۵/۶	۴/۵	۴/۴	سایر (اقتصادی)	
۴/۷	۴/۹	۶	۴/۵	۵/۱	۳/۵	۴/۸	توجه به مشکلات و نیازهای قشر جوان (تحصیل، ازدواج، اوقات فراغت)	
۰/۶	۱/۱	۳/۹	۲/۵	۲	۳	۱/۹	رسیدگی به قشر ضعیف جامعه	

ادامه جدول ۱ - ۱.۱. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر
پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

حوزه	پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	آبشار	تیراز	باز	ع	مشتبه	توجه
اجتماعی	ارتقای امنیت اجتماعی در جامعه	۱/۵	۱	۲/۸	۱/۵	۰/۸	۱/۴	۱/۶
	ایجاد رفاه اجتماعی	۰/۹	۰/۵	۰/۸	۰/۸	۱/۸	۱/۴	۰/۶
	توجه به مسائل آموزشی و ارگان‌های آموزشی جامعه	۰/۷	۱/۳	۰/۸	۰/۸	۱	۱/۱	۰/۲
	ترویج عدالت (ارائه خدمات، توزیع سرمایه)	۰/۶	۰/۳	۰/۳	۱/۳	۱/۳	-	۰/۶
	رسیدگی به مشکل اعتیاد در جامعه	۰/۶	-	۱	۰/۸	۱	۰/۵	۰/۶
	داشتن آزادی	۰/۴	۰/۸	۰/۸	۰/۳	-	۰/۵	۰/۳
	ترویج شایسته‌سالاری	۰/۱	-	۰/۵	-	-	-	-
	خدمت خالصانه به مردم	۰/۱	-	-	-	۰/۳	۰/۳	۰/۲
	مشارکت افراد در جامعه	۰/۱	-	-	۰/۳	۰/۳	۰/۳	-
	مشخص کردن حد و حدود قانون و اجرا و کنترل دقیق آن	۰/۱	۰/۵	۰/۳	۰/۳	-	-	-
	حمایت از حقوق زنان	۰/۱	-	-	۰/۳	-	۰/۳	۰/۱
	سایر (اجتماعی)	۰/۶	۰/۸	۱/۵	۰/۸	۰/۵	۰/۸	۰/۱

ادامه جدول ۱ - ۱.۱. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر
پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

تیم	مشهد	تهران	تبریز	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها	حوزه
۰/۸	۱/۱	۱	۰/۵	۰/۸	۰/۸	عمل به وعده‌ها	سیاسی
۰/۳	۰/۵	-	۰/۸	۰/۸	۱	بهبود روابط و سیاست‌های خارجی	
۰/۷	۰/۵	۰/۸	۰/۳	۰/۵	۰/۳	اطلاع‌رسانی و شفاف‌سازی برنامه‌ها و عملکرد دولت در جامعه	
۰/۲	-	۱	-	۰/۳	۰/۳	همکاری بیشتر مسئولان دولتی با یکدیگر	
۰/۲	-	۰/۳	۰/۵	۰/۵	-	تغییر سیاست داخلی	
۰/۱	۰/۵	-	-	-	۰/۱	ایجاد ثبات سیاسی	
۱	۰/۵	۱/۳	-	۰/۸	۱/۳	سایر (سیاسی)	
۰/۲	۰/۸	۲/۶	۱	۰/۸	۰/۸	مبارزه با بدحجابی	
۰/۷	۰/۸	۰/۵	۱	۰/۵	۰/۳	ترویج معنویات و مسائل دینی در جامعه	
-	۰/۳	-	-	-	۰/۵	سایر (دینی و مذهبی)	
۲/۲	۳/۵	۲/۶	۴/۵	۲/۸	۳/۳	توجه به مسائل فرهنگی	فرهنگی
-	۰/۸	۱/۳	۰/۳	۰/۵	۰/۳	ساخت مکان‌های تفریحی - ورزشی	

ادامه جدول ۱ - ۱.۱. مهم‌ترین اقدامات در دستور کار دولت از نظر پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

حوزه	پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	شیراز	تبریز	قم	مشهد	تهران
فرهنگی	سایر (فرهنگی)	۰/۵	۰/۸	۰/۵	۱	۰/۳	۰/۳	۰/۵
جمع		۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

۵ - ۲ - ۲. مهم‌ترین خبری که در یک هفته گذشته شنیده‌اید، چه بوده است؟

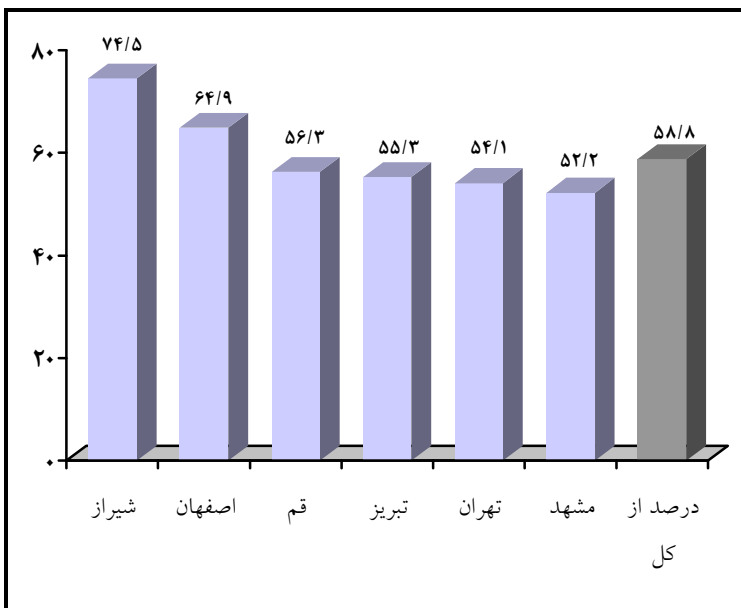
با توجه به جدول «۱۲» بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، مهم‌ترین خبری که در یک هفته گذشته شنیده‌اند، مربوط به حوزه اقتصادی بوده است و بیشترین درصد در این مورد به شهر شیراز اختصاص داشته است (۷۴/۵ درصد)؛ پس از آن به ترتیب اصفهان (۶۴/۹ درصد)، قم (۵۶/۳ درصد)، تبریز (۵۵/۳ درصد)، تهران (۵۴/۱ درصد) و مشهد (۵۲/۲ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه اقتصادی در کل ۵۸/۸ درصد بوده است.

جدول ۱۲. مهم‌ترین خبر شنیده‌شده در هفته گذشته

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
اقتصادی	۵۸/۸	۶۴/۹	۵۲/۲	۵۵/۳	۷۴/۵	۵۶/۳	۵۴/۱
سیاسی	۲۵/۵	۲۳/۴	۳۶/۲	۲۲/۱	۱۶	۲۶/۶	۲۴/۸
اجتماعی	۷/۹	۵/۹	۴	۸/۹	۲/۷	۷	۱۶/۵

ادامه جدول ۱۲. مهم‌ترین خبر شنیده‌شده در هفته گذشته

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۴/۶	۱۰/۱	۶/۸	۱۳/۷	۷/۶	۵/۹	۸	فرهنگی
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۱۱. درصدهای به‌دست‌آمده در مورد انتخاب گزینه اقتصادی به تفکیک شش شهر

۱ - ۵ - ۲ - ۲. مهم‌ترین اخبار شنیده‌شده در یک هفته گذشته در حوزه‌های مختلف

با توجه به جدول «۱ - ۱۲» بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، مهم‌ترین خبری که در یک هفته گذشته شنیده‌اند، مربوط به اختلاس ۳ هزار میلیاردی بوده است که درصد این گزینه در کل (۳۵ درصد) است.

جدول ۱ - ۱۲. مهم‌ترین اخبار شنیده‌شده در یک هفته گذشته در حوزه‌های مختلف

رتبه	موضوع	تعداد	درصد	رتبه	موضوع	تعداد	درصد	پاسخ‌ها	حوزه
۲۵/۸	۲۹/۶	۳۷/۴	۳۲/۸	۵۷	۴۳/۸	۳۵	اختلاس ۳ هزار میلیاردی	اقتصادی	
۸	۱۲/۷	۱۳/۱	۱۲/۲	۵/۳	۱۱/۳	۹/۶	نوسان قیمت طلا و ارز		
۲/۷	۶/۶	۳	۳/۲	۱۰/۳	۷/۱	۴/۹	گرانی و تورم		
۲	۴/۲	۱/۵	۵/۳	۱/۱	۰/۴	۲/۲	یارانه‌ها		
۴/۷	-	-	-	۰/۴	-	۱/۹	مسکن		
۱/۶	-	-	-	-	-	۰/۶	اشتغال		
۱/۶	-	-	-	-	-	۰/۶	کمبود و کافی نبودن درآمد افراد		
۸/۳	-	۱/۵	۲/۱	۰/۴	۲/۵	۴/۱	سایر (اقتصادی)		
۳/۶	۱۸/۸	۱۴/۱	۱۱/۱	۴/۹	۱۴/۲	۸/۸	سفر رئیس‌جمهور به نیویورک	سیاسی	
۶/۳	۵/۲	۴/۵	۱/۶	۰/۸	۲/۵	۴/۲	انقلاب و اغتشاشات کشورهای اسلامی		
۳/۶	-	۳	۴/۸	۵/۳	۰/۸	۳/۱	همایش بیداری جهان اسلام		
۲/۹	۷/۵	۳	۱/۶	۱/۹	۲/۱	۳/۱	وقایع دیگر کشورها		
۱/۵	۰/۹	۰/۵	۰/۵	-	-	۰/۸	روابط و سیاست خارجی با دیگر کشورها		
۱/۷	-	-	-	-	-	۰/۷	سفرهای استانی رئیس‌جمهور		

ادامه جدول ۱ - ۱۲. مهم‌ترین اخبار شنیده‌شده در یک هفته گذشته
در حوزه‌های مختلف

تیراژ	مشهد	تهران	شیراز	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها	حوزه	
۱/۵	-	-	-	-	۰/۶	راه‌اندازی نیروگاه بوشهر	سیاسی	
۴	۵/۶	۱/۵	۲/۶	۳	۳/۸	۳/۶		سایر (سیاسی)
۱۰	۲/۳	۲	۲/۱	۰/۸	۱/۳	۵	امنیت اجتماعی	اجتماعی
۱/۵	-	۱/۵	۰/۵	۰/۸	۱/۷	۱/۱	ثبت نام حج عمره و تسهیلات آن	
۱/۹	۰/۹	-	-	-	-	۰/۹	توجه به مسائل و مشکلات افراد جامعه	
۰/۴	-	-	-	-	-	۰/۲	شیوع بیماری‌های واگیردار (وبا)	
۲/۷	۰/۹	۳/۵	۶/۳	۱/۱	۲/۹	۲/۸	سایر (اجتماعی)	
۲/۷	۲/۳	۵/۶	۱۰/۶	۴/۶	۳/۳	۴/۱	ورزشی و ورزشکاران	فرهنگی
۰/۴	-	۰/۵	۰/۵	-	-	۰/۳	هنرمندان عرصه هنر	
۰/۵	۲/۳	۳/۵	۲/۱	۲/۳	۲/۵	۱/۷	سایر (فرهنگی)	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع		

۶-۲-۲. آخرین شایعه‌ای که شنیده‌اید، چیست؟

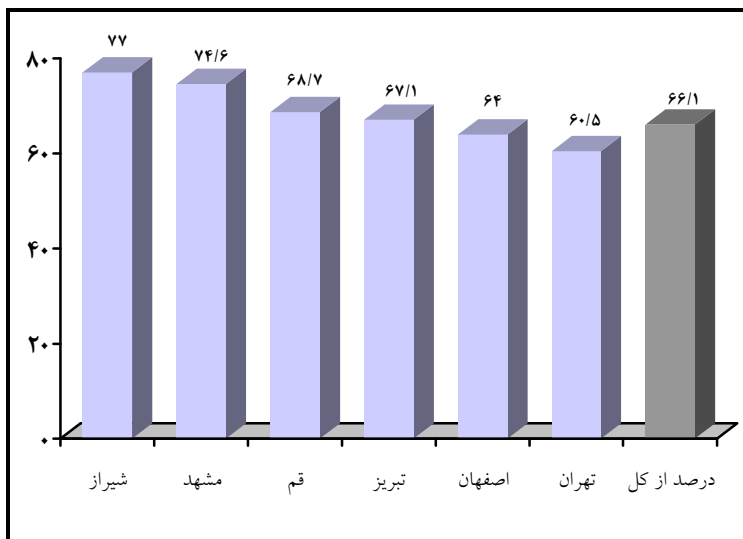
با توجه به جدول «۱۳» بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، آخرین شایعه‌ای که شنیده‌اند، مربوط به حوزه اقتصادی بوده است و بیشترین درصد در این مورد به شهر شیراز

فصل دوم - یافته‌های پژوهش ■ ۵۱

اختصاص داشته است (۷۷ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای مشهد (۷۴/۶ درصد)، قم (۶۸/۷ درصد)، تبریز (۶۷/۱ درصد)، اصفهان (۶۴ درصد) و تهران (۶۰/۵ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه اقتصادی در کل ۶۶/۱ درصد بوده است.

جدول ۱۳. آخرین شایعه شنیده شده توسط پاسخگویان

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
اقتصادی	۶۶/۱	۶۴	۷۴/۶	۶۷/۱	۷۷	۶۸/۷	۶۰/۵
سیاسی	۲۱/۳	۱۵/۷	۱۹/۵	۲۵/۳	۱۲/۹	۱۴/۹	۲۴/۱
اجتماعی	۷/۸	۱۱/۲	۳/۴	۵/۱	۵/۸	۱۳/۴	۱۰/۲
فرهنگی	۴/۷	۹	۲/۵	۲/۵	۴/۳	۳	۵/۳
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

نمودار ۱۲. درصد‌های به دست آمده در مورد انتخاب گزینه اقتصادی به تفکیک شش شهر

۱-۶-۲-۲. آخرین شایعه شنیده شده توسط پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

با توجه به جدول « ۱ - ۱۳ » بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، آخرین شایعه‌ای که شنیده‌اند، مربوط به یارانه‌ها بوده که درصد این گزینه در کل ۲۲ درصد بوده است؛ پس از آن اختلاس سه هزار میلیاردی (۱۹ درصد) و تورم و گرانی (۱۳/۵ درصد) در کل بیش از سایر موارد بیان شده‌اند.

جدول ۱-۱۳. آخرین شایعه شنیده شده توسط پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

حوزه	پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	تهران	مشهد	قزوین	شیراز	تهران
اقتصادی	یارانه‌ها	۲۲	۱۶/۷	۱۷/۳	۳۰/۴	۱۷/۶	۳۲/۲	۲۰/۵
	اختلاس ۳ هزار میلیاردی	۱۹	۲۲/۲	۳۲/۴	۱۵/۲	۱۲/۹	۱۶/۱	۱۵/۳
	تورم و گرانی	۱۳/۵	۱۶/۷	۱۸	۱۲/۷	۹/۴	۱۳/۶	۱۱/۶
	نوسان طلا و ارز	۴	۴/۴	۰/۷	۱/۳	۳/۵	۶/۸	۵/۲
	مسکن	۱/۵	-	-	-	۲/۴	-	۳/۷
	سایر (اقتصادی)	۶/۲	۴/۴	۸/۶	۷/۶	۸/۲	۵/۹	۴/۵
سیاسی	افراد طراز اول سیاسی جامعه	۸/۹	۱۰	۸/۶	۸/۹	۲۱/۲	۵/۹	۶
	دیگر کشورها	۲/۸	۱/۱	۰/۷	-	۵/۹	-	۵/۶
	سفر رئیس‌جمهور به نیویورک	۲/۱	-	۲/۲	-	۱/۲	۲/۵	۳/۴
	اعتراضات و اغتشاشات داخلی کشور	۲/۱	۱/۱	-	۶/۳	-	۱/۷	۳

ادامه جدول ۱ - ۱۳. آخرین شایعه شنیده شده توسط

یاسخگویان در حوزه‌های مختلف

تیم	مشهد	تهران	اصفهان	تبریز	بندر	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها	حوزه
۲۰/۵	۳۲/۲	۱۷/۶	۳۰/۴	۱۷/۳	۱۶/۷	۲۲	یارانه‌ها	اقتصادی
۱۵/۳	۱۶/۱	۱۲/۹	۱۵/۲	۳۲/۴	۲۲/۲	۱۹	اختلاس ۳ هزار میلیاردی	
۱۱/۶	۱۳/۶	۹/۴	۱۲/۷	۱۸	۱۶/۷	۱۳/۵	تورم و گرانی	
۵/۲	۶/۸	۳/۵	۱/۳	۰/۷	۴/۴	۴	نوسان طلا و ارز	
۳/۷	-	۲/۴	-	-	-	۱/۵	مسکن	
۴/۵	۵/۹	۸/۲	۷/۶	۸/۶	۴/۴	۶/۲	سایر (اقتصادی)	
۶	۵/۹	۲۱/۲	۸/۹	۸/۶	۱۰	۸/۹	افراد طراز اول سیاسی جامعه	سیاسی
۵/۶	-	۵/۹	-	۰/۷	۱/۱	۲/۸	دیگر کشورها	
۳/۴	۲/۵	۱/۲	-	۲/۲	-	۲/۱	سفر رئیس‌جمهور به نیویورک	
۳	۱/۷	-	۶/۳	-	۱/۱	۲/۱	اعتراضات و اغتشاشات داخلی کشور	
۲/۶	-	-	۷/۶	۰/۷	-	۱/۸	سیاست و روابط خارجی کشور	
۲/۲	۱/۷	-	-	-	-	۱	همایش بیداری جهان اسلام	
۱/۱	۷/۶	۳/۵	۲/۵	۰/۷	۳/۳	۲/۷	سایر (سیاسی)	

ادامه جدول ۱ - ۱۳. آخرین شایعه شنیده شده توسط

پاسخگویان در حوزه‌های مختلف

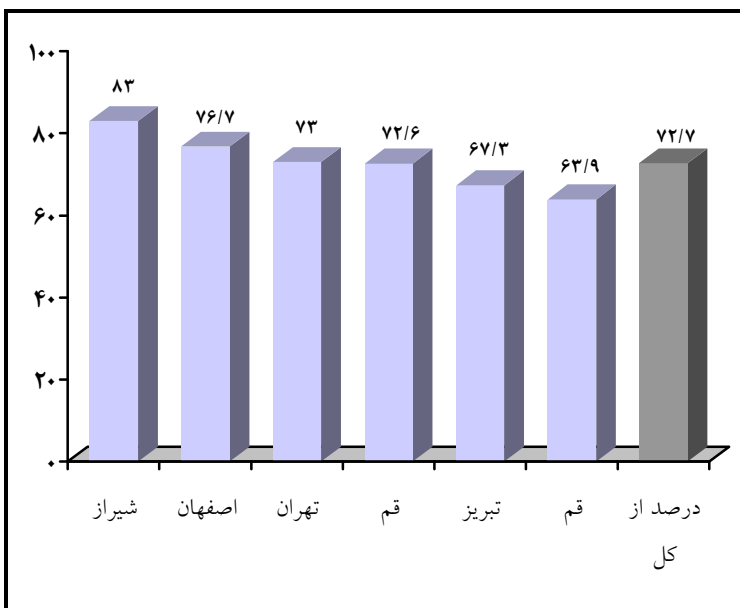
حوزه	پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	آذربایجان	تهران	قم	اصفهان	تبریز	مشهد	شیراز
اجتماعی	ثبت نام و تسهیلات حج عمره	۲/۷	۷/۸	-	-	-	-	۰/۸	۴/۹
	امنیت اجتماعی	۱/۳	-	-	-	۱/۲	۰/۸	3	
	شیوع بیماری واگیردار (وبا)	۰/۹	۱/۱	۰/۷	۱/۳	۰/۸	۱/۱		
	توجه به مسائل افراد جامعه	۰/۸	۲/۲	-	-	-	۰/۸	۱/۱	
	سایر (اجتماعی)	۲/۲	-	۵	۳/۸	۸/۲	-	-	
فرهنگی	هنرمندان	۱/۷	۲/۲	۲/۹	-	۲/۴	-	۱/۹	
	ورزشی	۱/۴	۳/۳	۰/۷	۱/۳	۱/۲	۱/۷	۱/۱	
	ارتقای فرهنگی	۱/۳	۳/۳	-	-	-	۰/۸	۲/۲	
	سایر (فرهنگی)	۰/۴	-	۰/۷	۱/۳	۱/۲	-	-	
	جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	

۷-۲-۲. آیا درباره اختلاس صورت گرفته خبری شنیده‌اید؟

چنانچه در جدول «۱۴» نشان داده شده، بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، درباره اختلاس صورت گرفته خبر یا اخباری شنیده‌اند که بیشترین درصد در این مورد به شهر شیراز اختصاص داشته است (۸۳ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای اصفهان (۷۶/۷ درصد)، تهران (۷۳ درصد) قم (۷۲/۶ درصد)، تبریز (۶۷/۳ درصد) و مشهد (۶۳/۹ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه «بله» در کل ۷۲/۷ درصد بوده است.

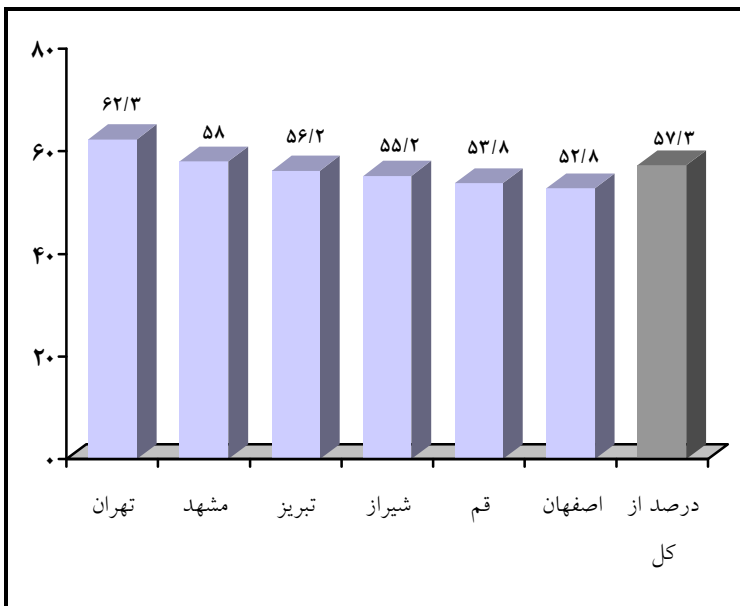
جدول ۱۴. میزان آگاهی پاسخگویان از اختلاس صورت گرفته

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۷۳	۷۲/۶	۸۳	۶۷/۳	۶۳/۹	۷۶/۷	۷۲/۷	بله
۲۷	۲۷/۴	۱۷	۳۲/۷	۳۶/۱	۲۳/۳	۲۷/۲	خیر
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۱۳. پاسخ مثبت پاسخگویان در مورد میزان آگاهی از اختلاس

صورت گرفته به تفکیک شش شهر

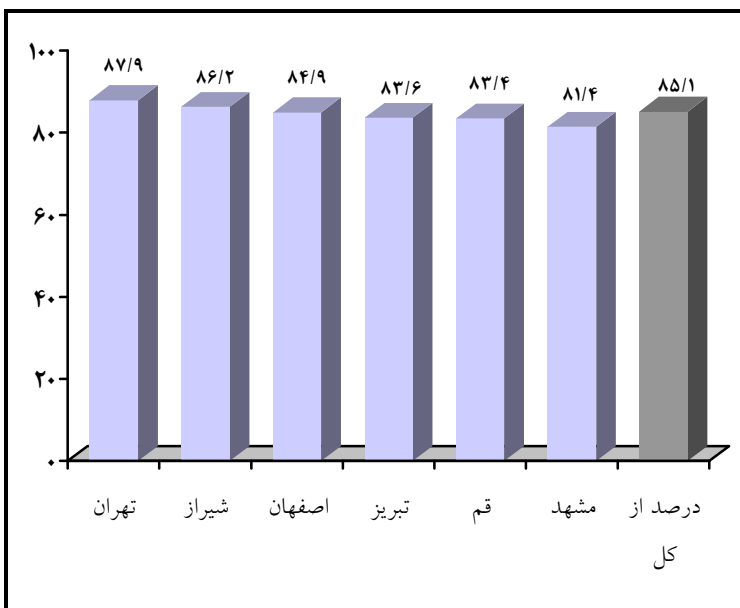
نمودار ۱۴. موافقت در حد زیاد پاسخگویان با عبارت «وقوع اختلاس و فساد مالی در هر سیستم اداری و بانکی طبیعی است. مهم آن است که دستگاه‌های نظارتی کشور، اختلاس را کشف و متهمان آن را دستگیر کنند.»

۲ - ۸ - ۲. اگر با متخلفان برخورد می‌شود، میزان و تعداد تخلف‌های مالی / بانکی / گمرکی افزایش نمی‌یافت.

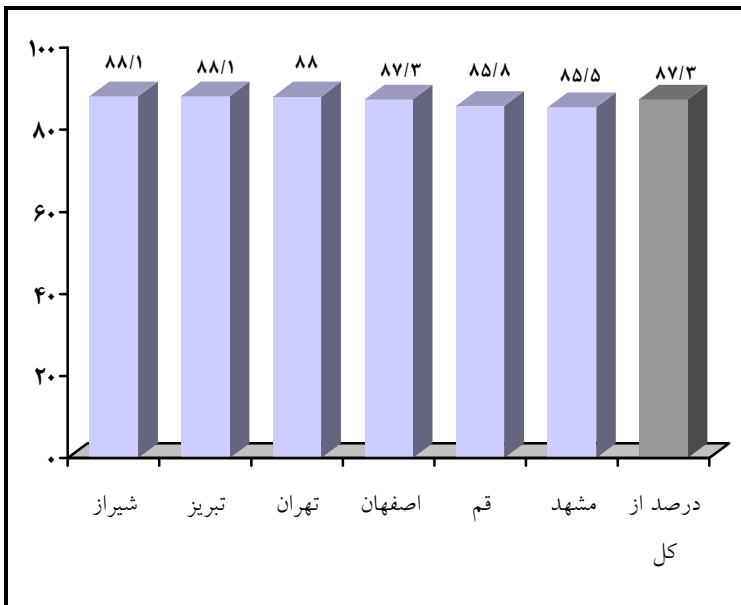
چنانچه در جدول «۱۶» نشان داده شده، بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، با عبارت «اگر با متخلفان برخورد می‌شود، میزان و تعداد تخلف‌های مالی / بانکی / گمرکی افزایش نمی‌یافت.» در حد زیاد موافق هستند که بیشترین درصد موافقت در این مورد به شهر تهران اختصاص داشته است (۸۷/۹ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای شیراز (۸۶/۲ درصد)، اصفهان (۸۴/۹ درصد)، تبریز (۸۳/۶ درصد)، قم (۸۳/۴ درصد) و مشهد (۸۱/۴ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه زیاد در کل ۸۵/۱ درصد بوده است.

جدول ۱۶. نظر پاسخگویان درباره عبارت «اگر با متخلفان برخورد می‌شد، میزان و تعداد تخلف‌های مالی/ بانکی/ گمرکی افزایش نمی‌یافت.»

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۵/۴	۵	۵/۶	۵/۸	۶/۲	۵/۹	۵/۶	اصلاً
۶/۷	۱۱/۶	۸/۲	۱۰/۶	۱۲/۴	۹/۲	۹/۳	کم
۸۷/۹	۸۳/۴	۸۶/۲	۸۳/۶	۸۱/۴	۸۴/۹	۸۵/۱	زیاد
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۱۵. موافقت در حد زیاد پاسخگویان با عبارت «اگر با متخلفان برخورد می‌شد، میزان و تعداد تخلف‌های مالی/ بانکی/ گمرکی افزایش نمی‌یافت.»

نمودار ۱۶. موافقت در حد زیاد پاسخگویان با عبارت «مهم تر از کشف برخورد قاطعانه با متخلفان است.»

۹-۲-۲. تا به حال درباره تحولات کشورهای عربی مطالبی شنیده‌اید؟

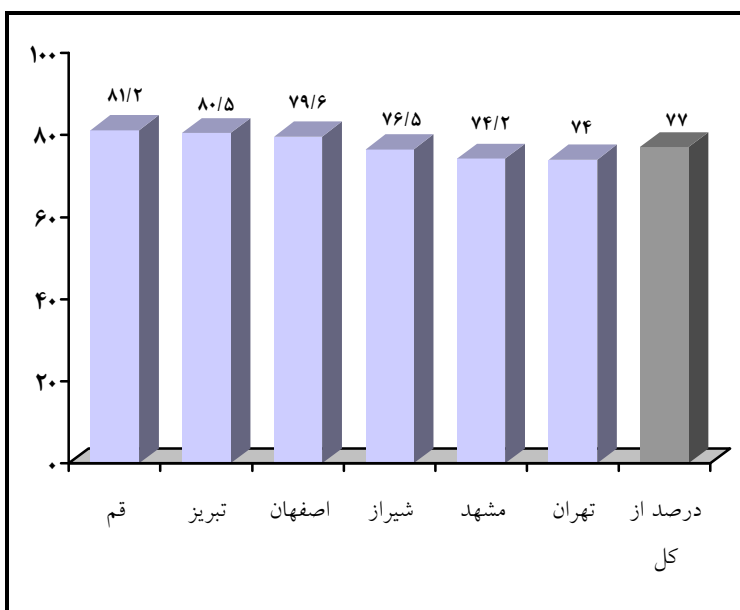
چنانچه در جدول «۱۸» نشان داده شده، بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، درباره تحولات کشورهای عربی مطلب یا مطالبی شنیده‌اند و بیشترین درصد در این مورد به شهر قم اختصاص داشته است (۸۱/۲ درصد)؛ پس از آن به ترتیب شهرهای تبریز (۸۰/۵ درصد)، اصفهان (۷۹/۶ درصد)، شیراز (۷۶/۵ درصد)، مشهد (۷۴/۲ درصد) و تهران (۷۴ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینه «بله» در کل ۷۷ درصد بوده است.

جدول ۱۸. میزان آگاهی پاسخگویان از تحولات کشورهای عربی

تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۷۴	۸۱/۲	۷۶/۵	۸۰/۵	۷۴/۲	۷۹/۶	۷۷	بله

ادامه جدول ۱۸. میزان آگاهی پاسخگویان از تحولات کشورهای عربی

پاسخ‌ها	درصد فراوانی کل	اصفهان	مشهد	تبریز	شیراز	قم	تهران
خیر	۲۲/۹	۲۰/۴	۲۵/۸	۱۹/۵	۲۳/۵	۱۸/۸	۲۶
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

نمودار ۱۷. پاسخ مثبت پاسخگویان در مورد میزان آگاهی از تحولات کشورهای عربی

۱۰ - ۲ - ۲. به نظر شما تا چه حد درست است که تحولات کشورهای عربی را «بیداری اسلامی» بنامیم؟

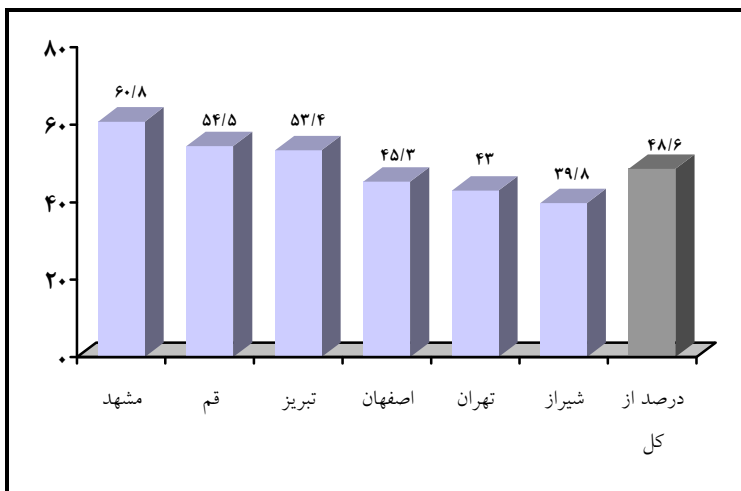
چنانچه در جدول «۱۹» نشان داده شده، بیشتر پاسخگویان گفته‌اند، در حد زیاد با این موضوع که تحولات کشورهای عربی را «بیداری اسلامی» بنامیم، موافق‌اند و بیشترین درصد موافقت در این مورد به شهر مشهد اختصاص داشته است (۶۰/۸)

۶۲ ■ نظرسنجی از مردم شش شهر کشور

درصد؛ پس از آن به ترتیب شهرهای قم (۵۴/۵ درصد)، تبریز (۵۳/۴ درصد)، اصفهان (۴۵/۳ درصد)، تهران (۴۳ درصد) و شیراز (۳۹/۸ درصد) قرار گرفته‌اند. درصد گزینهٔ زیاد در کل ۴۸/۶ درصد بوده است.

جدول ۱۹. نظر پاسخگویان در این باره که تا چه حد درست است که تحولات کشورهای عربی را «بیداری اسلامی» بنامیم

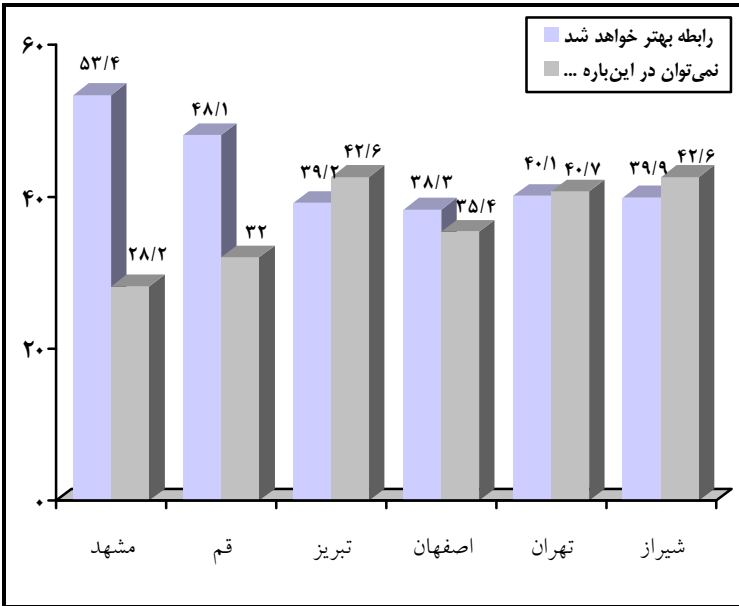
تهران	قم	شیراز	تبریز	مشهد	اصفهان	درصد فراوانی کل	پاسخ‌ها
۲۸	۱۲/۳	۲۸/۲	۱۴/۲	۱۲/۲	۲۳/۴	۲۰/۹	اصلاً
۲۹	۳۳/۲	۳۲	۳۲/۴	۲۷/۱	۳۱/۲	۳۰/۵	کم
۴۳	۵۴/۵	۳۹/۸	۵۳/۴	۶۰/۸	۴۵/۳	۴۸/۶	زیاد
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

نمودار ۱۸. موافقت در حد زیاد پاسخگویان با این موضوع که تا چه حد درست است که

تحولات کشورهای عربی را «بیداری اسلامی» بنامیم

۶۴ ■ نظرسنجی از مردم شش شهر کشور

نمودار ۱۹. بالاترین درصدهای به‌دست‌آمده در مورد رابطه دولت جمهوری اسلامی ایران با حکومت‌های برخاسته از تحولات کشورهای عربی